

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
MINISTARSTVA KOMUNIKACIJA I PROMETA BiH
ZA 2004.GODINU

Sarajevo, juni 2005. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZIONI IZVJEŠTAJ	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja	4
3.	Sistem internih kontrola	5
4.	Nalazi i preporuke	5
4.1.	Upravljanje i rukovođenje	5
4.2.	Planiranje i izvršenje budžeta	6
4.3.	Rashodi	8
4.4.	Nabavke stalnih sredstava, roba i usluga	8
4.5.	Inventura sredstava i izvora sredstava	9
4.6.	Programi posebnih namjena	10
4.7.	Informacioni sistem	11
5.	KORESPONDENCIJA	12
6.	Rezime	12

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja na dan 31.12.2004. godine u Ministarstvu komunikacija i prometa (u daljem tekstu: Ministarstvo). Revizija je ispitivala i usaglašenost sa primjenljivim zakonima i funkcionisanje sistema internih kontrola.
- 1.2. Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska osnova revizije sadržana je u Zakonu o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine. Reviziju smo obavili u skladu sa revizionim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija - INTOSAI. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje i efikasno poslovanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena i koje je izvršilo rukovodstvo prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva za 2004. godinu prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Ministarstva na dan 31.12.2004. godine, osim za efekte koje na finansijske izvještaje imaju slijedeće stavke :

- Nedovoljno pouzdan sistem internih kontrola u dijelu internog nadzora nad pojedinim poslovnim procesima, prvenstveno nad aktivnostima Komisije za izdavanje CEMT dozvola, planiranju nacrtu budžeta, praćenju i izvještavanju o izvršenju budžeta, primjeni propisa iz oblasti popisa imovine (tačka 4.1; 4.2; 4.5. i 4.6. Izvještaja);
- Ministarstvo, u pojedinim slučajevima, nije trošilo javni novac transparentno i u skladu sa propisima o nabavci roba i usluga (tačka 4.4. Izvještaja).

II Revizioni izvještaj

1. Uvod

Ministarstvo komunikacija i prometa (u daljem tekstu: Ministarstvo) je sve do 31.12.2003. godine poslovalo u sastavu Ministarstva civilnih poslova i komunikacija, a osnovano je kao samostalno ministarstvo u 2003. godini Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj:05/03). Za poslovanje navedenog Ministarstva nisu bila predviđena sredstva u budžetu institucija BiH za 2003. godinu. Od 01.01.2004. godine Ministarstvo posluje kao samostalni budžetski korisnik.

Prema odredbama navedenog Zakona Ministarstvo je nadležno za:

politiku i regulisanje zajedničkih međunarodnih komunikacionih uređaja; međunarodni i međuentitetski promet i infrastrukturu; pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata iz oblasti međunarodnih i međuentitetskih komunikacija i prometa; odnose sa međunarodnim organizacijama iz oblasti međunarodnih i međuentitetskih komunikacija i prometa; pripremu i izradu strateških i planskih dokumenata iz oblasti međunarodnih i međuentitetskih komunikacija i prometa, infrastrukture i informacionih tehnologija; poslovi kontrole neometanog transporta u međunarodnom transportu; civilno vazduhoplovstvo i nadzor vazdušnog prometa; ostali poslovi propisani zakonom i drugim propisom.

U sastavu ovog Ministarstva je i samostalna upravna organizacija Direkcija za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine, čija su prava i dužnosti utvrđena posebnim zakonom.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu. Za svoj rad Ministarstvo je odgovorno Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

S obzirom da je Ministarstvo osnovano u toku 2003. godine, a od 2004. godine je poslovalo kao samostalni budžetski korisnik, revizija poslovanja te institucije nije vršena za 2003. godinu. Po izvršenoj prethodnoj reviziji za 2004. godinu, koju smo obavili u periodu od 25.10.2004.-12.11.2004.godine, uputili smo pismo rukovodstvu u kom smo naveli određene propuste u poslovanju i dali preporuke za njihovo otklanjanje. U završnoj reviziji izvršili smo provjere vezano za postupanje po preporukama datim u našem pismu i utvrdili da je Ministarstvo postupilo po preporukama koje se odnose na slijedeće događaje:

- Izvršen je obračun i uplata propuštenih propisanih poreskih obaveza na isplaćene naknade regresa za godišnji odmor iznad visine neoporezivog dijela za rezidente Federacije Bosne i Hercegovine;
- Uspostavljene su procedure izvještavanja o radu Komisije za dodjelu CEMT dozvola;
- Objavljen je javni poziv za prikupljanje zahtjeva za usklađivanje i registrovanje redova vožnje i međunarodnih autobuskih linija;

3. Sistem internih kontrola

Revizija je uočila određene nedostatke u sistemu internih kontrola¹ u dijelu koji se odnosi na: nedostatak određenih kontrolnih funkcija, prvenstveno u radu Komisije za izdavanje CEMT dozvola; neadekvatno planiranje prilikom donošenja nacrtu budžeta kojim nisu predviđena sva potrebna sredstva u 2004. godini; procedure praćenja izvršenja budžeta i izvještavanja o budžetu nisu bile utvrđene; nedostatak organizovanog informacionog sistema i kadrova zaduženih za ovu oblast. Ministarstvo nije dosljedno primjenjivalo slijedeće propise: usvojena interna pravila i procedure kojima se preciznije reguliše potrošnja budžetskih sredstava; propise iz oblasti nabavki stalnih sredstava, roba i usluga i propise iz oblasti računovodstva koji se odnose na inventarisanje sredstava i izvora sredstava.

4. Nalazi i preporuke

4.1. Upravljanje i rukovođenje

Utvrdili smo da unutrašnja organizacija Ministarstva nije u potpunosti implementirana tako da zbog nepopunjenosti određenih radnih mjesta Ministarstvo posluje u otežanim uslovima u kojima ne može kvalitetno izvršavati sve predviđene funkcije i uspostaviti efikasan sistem internih kontrola. Reviziji je potvrđeno da je došlo do zastoja u implementaciji prijema planiranog broja zaposlenih zbog složene procedure vezano za izbor državnih službenika, za koje su raspisani konkursi. Prema usvojenoj sistematizaciji radnih mjesta Ministarstvo bi trebalo da zapošljava 81 zaposlenika. Tokom 2004. godine u Ministarstvu je bilo stalno zaposleno 47 izvršilaca. U postupku je procedura izbora po raspisanim konkursima i oglasima ukupno za 12 zaposlenika, uglavnom državnih službenika. U augustu 2004. godine imenovan je v.d. glavnog inspektora, a kompletno Odjeljenje inspektorata je nepopunjeno tako da su aktivnosti ovog procesa ograničene.

Uočena je netransparentnost u radu Komisije za dodjelu CEMT dozvola (u daljem tekstu: Komisija) za 2004. godinu. Utvrdili smo da je izostao nadzor nad radom te Komisije, koja je dodjeljivala CEMT dozvole, a da prethodno nisu sačinjavani zapisnici iz kojih bi se moglo utvrditi po kojim je kriterijumima vršena raspodjela tih dozvola niti su odluke o dodjeli potpisivane od strane svih članova Komisije. Također, Komisija nije sačinjavala izvještaje o radu, iako je bila dužna iste dostavljati ministru. Testirali smo i postupke izdavanja CEMT dozvola za 2005. godinu, a čiji procesi su započeti u 2004. godinu. Uvjerili smo se da je, po našim preporukama datim u prethodnoj reviziji, došlo do unapređenja u primjeni propisanih procedura vezano za rad Komisije. Međutim, i dalje je prisutan problem dodjele tih dozvola za područje Federacije BiH, gdje se i dalje raspoređuju CEMT dozvole na tzv. bošnjačke i hrvatske firme u omjeru 60% prema 40% od raspoloživih dozvola za taj entitet. Ovakav kriterijum raspodjele nije utvrđen propisom² kojim se uređuje ta oblast, a prema navodima odgovornih u Ministarstvu, takva raspodjela je naslijeđena iz ranijeg perioda.

¹ Uspostava efikasnog sistema internih kontrola od strane menadžmenta, čini osnovu za trošenje budžetskih sredstava u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, te za evidentiranje obavljenih transakcija, kao i za cjelokupno poslovanje svake institucije javnog sektora.

² Pravilnik o kriterijumima, postupku i načinu raspodjele stranih dozvola za prijevoz tereta domaćim prijevoznicima («Službeni Glasnik BiH» broj: 35/02)

Mišljenja smo da ovakav način rada Komisije znatno povećava rizik samostalnog donošenja odluka članova Komisije, što kao posljedicu može imati uticaj na zakonitost u poslovanju Ministarstva, te preporučujemo rukovodstvu da posveti više pažnje u dijelu nadzora nad radom Komisije, te da detaljno preispita dosadašnji način rada Komisije i uspostavi takav sistem internih kontrola koji će omogućiti transparentnost i zakonitost u radu Komisije.

Ministarstvo je izradilo program rada i izvještaj o radu za 2004. godinu. Program rada dostavljen je i usvojen od strane Vijeća ministara BiH, bez prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva finansija i trezora o finansijskim aspektima tog programa rada. Ova obaveza je propisana u tački 37. Odluke o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave institucija BiH³.

U skladu sa važećim propisima⁴ godišnji izvještaji o poslovanju institucija BiH podnose se odvojeno i to finansijski izvještaj se podnosi Ministarstvu finansija i trezora, a izvještaj o radu se podnosi Vijeću ministara BiH. Prema našem mišljenju ovakav način izvještavanja ne daje potpunu informaciju o poslovanju institucija, jer se na dva mjesta podnose izvještaji sa različitim sadržajem koji pojedinačno ne prikazuju stvarno stanje o ostvarenim rezultatima poslovanja.

Preporučujemo rukovodstvu da u budućnosti, prije dostavljanja programa rada na usvajanje Vijeću ministara BiH, prethodno pribavi saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH na finansijski aspekt tog programa, kako je to propisano navedenom Odlukom Vijeća ministara BiH.

Mišljenja smo da Ministarstvo treba sačinjavati zbirne godišnje izvještaje koji će sadržavati izvršene i neizvršene planirane aktivnosti zajedno sa finansijskim pokazateljima o izvršenju budžeta i finansijskoj poziciji te institucije. Ovakvim načinom izvještavanja, organi kojim se podnosi izvještaj o poslovanju, imali bi na raspolaganju konkretne komparativne pokazatelje o realizovanim operativnim aktivnostima i utrošenim finansijskim sredstvima za te aktivnosti, što bi, prema našem mišljenju, unaprijedilo kvalitetu ocjenjivanja poslovanja institucija BiH. Smatramo da se ova unapređenja u izvještavanju trebaju realizovati u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH uz prethodnu saglasnost Vijeća ministara BiH.

4.2. Planiranje i izvršenje budžeta

Projekcija budžeta izvršena je na osnovu pretpostavke da će u Ministarstvu u 2004. godini biti zaposlen 81 izvršilac poslova predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Predloženi budžet za Ministarstvo iznosio je 25.961.056 KM i to: za tekuće izdatke 4.241.056 KM, programe posebne namjene iznos od 21.440.000 KM i kapitalne izdatke iznos od 280.000 KM. Ministarstvo finansija i trezora BiH je bez dodatne konsultacije sa Ministarstvom izvršilo korekciju predloženog budžeta na 2.745.860 KM u šta su uključeni projekti posebne namjene u iznosu od 150.000. KM. Predloženi programi posebne namjene (6 programa) svedeni su na dva i to: «Komisija za usklađivanje redova vožnje» u iznosu 50.000 KM i «Konsultantske usluge vezane za koridor Vc» u iznosu od 100.000 KM.

Kao posljedica izostale komunikacije između Ministarstva finansija i trezora BiH i Ministarstva, prilikom predlaganja konačnog budžeta, Ministarstvu je odobreno u tri navrata restrukturiranje rashoda u ukupnom iznosu od 223.000 KM i upotreba tekuće rezerve za kapitalne izdatke u iznosu od 40.300 KM. Odobreni budžet Ministarstva realizovan je za tekuće izdatke, kapitalne izdatke i programe posebne namjene u iznosu 2.065.475 KM, što predstavlja 74% odobrenog budžeta.

³ Odluka Vijeća ministara BiH o načelima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave institucija Bosne i Hercegovine (Sl. Glasnik BiH broj: 12/03)

⁴ Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine (Sl. Glasnik BiH broj:05/03); Zakon o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2004. godinu (Sl. Glasnik BiH broj: 23/04)

Pregled odobrenog i utrošenog budžeta za period 01.01.-31.12.2004.godinu prikazan je u narednoj tabeli:

R. Br.	Vrsta rashoda	Odobreno bu- džetom 2004. god.	Restruk- turiranje budžeta po Odluci VM	Tekuća rezerva	Ukupno budžet za 2004.godinu (3+4+5)	Izvršenje budžeta za 2004.godinu	Odstupanje (6 - 7)	Indeks (7 / 6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	2.595.860	0	0	2.595.860	1.898.770	697.090	73
1.	Plaće zaposlenih	1.500.200	-131.000	0	1.369.200	937.338	431.862	68
2.	Naknade troškova zaposlenih	528.660	-35.000	0	493.660	260.943	232.717	53
3.	Putni troškovi	120.000	90.000	0	210.000	209.397	603	100
4.	Izdaci za energiju	0	7.000	0	7.000	5.980	1.020	85
5.	Izdaci za komunalne usluge	110.000	7.000	0	117.000	115.109	1.891	98
6.	Nabavka materijala	70.000	-15.000	0	55.000	39.622	15.378	72
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	47.000	6.000	0	53.000	48.355	4.645	91
8.	Unajmljivanje imovine i oprem.		83.000	0	83.000	82.611	389	100
9.	Izdaci za tekuće održavanje	30.000	30.000	0	60.000	53.932	6068	90
10.	Izdaci za osiguranje	15.000	-10.000	0	5.000	4.664	336	93
11.	Ugovorene usluge	175.000	-32.000	0	143.000	140.819	2.181	98
II	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0
III	Kapitalni izdaci	0	0	40.300	40.300	40.125	175	100
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	0	0	40.300	40.300	40.125	175	100
3.	Nabavka ostalih stalnih sred.	0	0	0	0	0	0	0
IV	Programi posebne namjene	150.000	0	0	150.000	126.580	23.420	84
	Komisija za usklađivanje redovaredova vožnje	50.000	0	0	50.000	26.598	23.402	53
	Konsultantske usluge u vezi koridor koridora Vc	100.000	0	0	100.000	99.982	18	100
		0	0	0	0	0	0	0
V	SVE UKUPNO (I - IV)	2.745.860	0	40.300	2.786.160	2.065.475	720.685	74
	Broj zaposlenih	81	0	0		47	42	58

Ured za reviziju je mišljenja da Ministarstvo treba da donese procedure izrade i usvajanja nacrtu budžeta uzimajući u obzir analize i procjene potrebnih sredstava, preuzetih obaveza, predviđenih donacija, plana potrebnih kapitalnih sredstava itd. Uz kvalitetniju komunikaciju sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, postigle bi se realne procjene potrebnih sredstava što bi omogućilo i određene uštede javnog novca.

Praćenje izvršenja budžeta u Ministarstvu vrši se tromjesečno, a po potrebi i na mjesečnom nivou. Izvršenje budžeta prati se kroz ISFU sistem, putem izvještaja o raspoloživim sredstvima. Međutim, sistem pruža podatke o operativnom budžetu tokom godine, ali ne i podatke o raspoloživom budžetu do kraja godine. Zbog toga je bitno da Ministarstvo uspostavi vlastitu kontrolu dinamike izvršenja budžeta na način da se stvaranje obaveza izvršava uvidom u raspoloživa sredstva u budžetu. Također, Ministarstvo nije usvojilo procedure o načinu pregleda i kontrole odobrenih i stvarno plaćenih obaveza.

Preporučujemo Ministarstvu da usvoji procedure praćenja izvršenja budžeta, odobravanja obaveza u skladu sa raspoloživim sredstvima u budžetu i u izvještavanju o izvršenom budžetu, a sve u cilju pružanja blagovremenih informacija koje bitno mogu uticati na donošenje odluka rukovodstva vezano za stvaranje obaveza.

4.3. Rashodi

Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo usvojilo pojedinačna interna pravila kojima se preciznije reguliše potrošnja budžetskih sredstava, osim pravila o pravu na korištenje i ograničenje troškova fiksnih telefona i pravila o upotrebi službenih automobila i evidentiranju utrošenog goriva. Primijetili smo da u usvojenim procedurama materijalno – finansijskog poslovanja nije jasno precizirano na koji se period odnosi visina odobrenih sredstava za troškove reprezentacije i kako se postupa u slučaju prekoračenja odobrenog iznosa tih troškova.

Preporučujemo rukovodstvu da usvoji naprijed navedena pravila i procedure, a sve u cilju osiguravanja uslova za ekonomično trošenje javnog novca.

Tokom revizije uočeno je da je Ministarstvo u oktobru, novembru i decembru 2004. godine isplatilo stimulaciju na plaće svim zaposlenim u visini od po 20%, za te mjesece, a na osnovu zahtjeva rukovodilaca odjeljenja. Također smo utvrdili da je, u navedenim periodima, isplaćena i dodatna stimulacija pojedincima na osnovu posebnih Odluka ministra u visini od 20% do 30%, zbog povećanog obima posla, a pojedinci su primali i naknade za rad u komisijama, zbog istog posla za koji im je isplaćena i dodatna stimulacija (rad u Komisiji za izdavanje CEMT dozvola). Nismo se mogli uvjeriti da u Ministarstvu postoje jasni kriterijumi na osnovu kojih se odlučuje, ko i po kom osnovu, zaslužuje stimulativni dio za svoj rad i zalaganje na izvršavanju povjerenih radnih zadataka.

Uvažavajući pravo rukovodstva Ministarstva da može stimulisati zaposlenike isplatom uvećanog iznosa plaće, Ured za reviziju preporučuje da ubuduće prije ovakvih isplata rukovodstvo sačini jasne i precizne kriterijume za dodjelu stimulacije, kako bi se dodjela iste u buduću vršila na transparentan način.

4.4. Nabavke stalnih sredstava, roba i usluga

Ministarstvo nije u svim slučajevima dosljedno primjenjivalo Odluku Vijeća ministara o nabavci roba i usluga i ustupanju radova za potrebe institucija BiH.

Slijedeće nabavke su preduzete bez provedene procedure za izbor najpovoljnijeg dobavljača, bez prethodnog pribavljanja najmanje tri ponude i bez saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH za neposrednu pogodbu:

Nabavka stalnih sredstava

- Izbor dobavljača «Optima OR» za nabavku računarske opreme u vrijednosti od 1.824 KM.
- Izbor dobavljača «Sertić» za nabavku opreme za prijenos podataka i zvuka u iznosu od 3.451 KM:

Nabavka roba i usluga

- Izbor dobavljača «Europronet» mjesečni iznos 770 KM, za usluge Interneta, ugovor zaključen 21.06.2004. godine; izbor dobavljača za isporuku obrazaca i papira: «Flax»; Štamparija «Magneta» i «Glas srpski» u ukupnom iznosu od 2,263,14 KM; izbor dobavljača «Islamska zajednica» za isporuku stručnih knjiga i literature u iznosu od 1.000,00 KM; izbor dobavljača za usluge štampanja «Makinvest» u iznosu od 648,00 KM i 1.475,00 KM; izbor dobavljača za usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću «Europronet» u iznosu od 1.345,00 KM; Izbor dobavljača za usluge održavanja opreme sa dobavljačem «Šipad Enterijer» u iznosu od 1.815 KM. Prilikom izbora dobavljača za pružanje usluga prevođenja za češki jezik, nije zaključen ugovor niti su provedene procedure izbora istog, a plaćanje je izvršeno na osnovu obračuna troškova od strane prevodioca u neto iznosu od 550 KM.

Ured za reviziju preporučuje da se Ministarstvo prilikom izbora dobavljača za isporuku, stalnih sredstava, materijala i usluga dosljedno pridržava propisa koji regulišu postupke nabavke roba i usluga i ustupanje radova za potrebe institucija BiH. Preporučujemo da rukovodstvo, bez odlaganja usvoji takve procedure za stvaranje materijalnih obaveza koje omogućavaju prethodnu kontrolu i posebna odobrenja za zaključenje ugovora sa dobavljačima, kako bi se ubuduće spriječilo ponavljanje ovakvih propusta.

4.5. Inventura sredstava i izvora sredstava

Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo izvršilo djelimično inventarisanje sredstava i izvora sredstava.

Naime, na inventurnoj listi stalnih sredstava iskazan je višak trideset stalnih sredstava u ukupnoj vrijednosti od 8.620 KM i manjak 31 stalnog sredstva u ukupnoj vrijednosti od 6.980 KM, a da prethodno nisu utvrđeni stvarni razlozi nastanka navedenih viškova i manjkova. Inventurna komisija je predložila da se utvrđeni viškovi i manjkovi uknjiže i isknjiže iz poslovnih knjiga Ministarstva, što je ministar prihvatio svojom Odlukom broj 01-02-113-2/05 od 19.01.2005. godine.

Utvdili smo da je Ministarstvo izvršilo nepotpuno inventarisanje sredstava i izvora sredstava u dijelu koji se odnosi na popis obaveza i novčanih sredstava. Naime, popisna komisija nije izvršila analitički popis obaveza prema dobavljačima i zaposlenim na dan 31.12.2004. godine, iz kog bi se mogla utvrditi struktura i visina pojedinačnih obaveza. Kontrolom je utvrđeno da je izvršen sintetički popis obaveza prema kontima Glavne knjige i isti je usaglašen sa stanjem u Glavnoj knjizi.

Napominjemo da je Ministarstvo naknadno sačinilo i dostavilo Uredu za reviziju analitički popis obaveza i Izvještaj Komisije za popis stalnih sredstava u kojem su data pojašnjenja za nastale viškove i manjkove, koji prema našem mišljenju ne daju stvarne razloge za nastanak utvrđenih razlika po popisu.

Pored toga što predstavlja zakonsku obavezu, potpuna i na osnovu propisa provedena inventura sredstava i njihovih izvora, doprinosi da u godišnjim finansijskim izvještajima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Ministarstva da bez odlaganja naloži da se utvrde stvarni razlozi nastanka viškova i manjkova stalnih sredstava, te da u svom knjigovodstvu provede odgovarajuća knjiženja na osnovu donesenih odluka o stvarnim uzrocima nastanka razlika. Potrebno je ubuduće posvetiti više pažnje prilikom organizovanja i vršenja inventarisanja, te navedene aktivnosti obaviti kako to nalažu računovodstveni standardi i Pravilnik o inventarisanju.

4.6. Programi posebne namjene

a) "Usklađivanje redova vožnje»

Budžetom za 2004. godinu odobrena su sredstva za projekat posebne namjene «Usklađivanje redova vožnje» u iznosu od 50.000,00 KM, za koji je Ministarstvo usvojilo plan rashoda. Prema odredbama Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu (Sl. Glasnik BiH broj: 1/02 i 14/03) Ministarstvo je nadležno za usklađivanje redova vožnje međunarodnih autobuskih linija. Ministar komunikacija i prometa je donio Pravilnik o načinu i postupku usklađivanja registrovanja redova vožnje međunarodnih autobuskih linija.(SL. Glasnik BiH broj: 9/02). Tim pravilnikom je utvrđeno da usklađivanje redova vožnje vrši Ministarstvo putem komisije koju imenuje ministar i to najmanje jednom godišnje. Također su, tim pravilnikom propisani uslovi pod kojim zainteresovani prijevoznik može pristupiti usklađivanju redova vožnje. Ministarstvo je tek krajem 2004. godine objavilo javni poziv za prikupljanje zahtjeva zainteresovanih prijevoznika za usklađivanje redova vožnje. Navedenim propisima utvrđeni i određeni rokovi za pojedine faze usklađivanje redova vožnje, došlo je do kašnjenja u realizaciji navedenog projekta, obzirom da su zahtjevi rješavani u 2005. godinu, što je za posljedicu imalo neispunjenje utvrđenih aktivnosti tog Ministarstva za 2004. godinu. Revidiranjem utroška odobrenih sredstava utvrdili smo da su utrošena sredstva po navedenom projektu u iznosu od 26.598,05 KM ili 53% od odobrenog iznosa. Utvrdili smo da je na pojedinim budžetskim pozicijama došlo do prekoračenja planiranih iznosa i to: nabavka opreme (planirano 11.000 KM utrošeno 14.852 KM) troškova reprezentacije (planirano 3.000 KM utrošeno 8.470 KM).

b) «Konsultantske usluge vezane za koridor Vc»

Budžetom za 2004. godinu odobrena su sredstva za projekat posebne namjene«Konsultantske usluge vezane za koridor Vc» u iznosu od 100.000,00 KM. Na osnovu Zaključaka Predsjedništva BiH i Odluke Vijeća ministara BiH o izradi projektne dokumentacije za autoput na koridoru Vc odlukom ministra formirana je ekspertni tim za autoputeve i brze ceste čiji je osnovni zadatak koordinacija na realizaciji izgradnje auto cesta i brzih cesta u BiH i više komisija koje su radile na tom projektu. Obzirom da je u toku 2004. godine raspisan tender i izabrane najpovoljnija ponude za izradu projektne dokumentacije za izgradnju tog autoputa, i zaključeni Ugovori o izradi te dokumentacije, prema usvojenom budžetu za taj projekat angažovani su stručnjaci po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima koji su učestvovali kao konsultanti na tom projektu.

Prema usvojenoj strukturi rashoda za taj projekat i zaključno sa 31.12.2004. godine ukupno je utrošeno 99.982 KM od ukupno odobrenih 100.000 KM. Utvrdili smo da je na pojedinim budžetskim pozicijama došlo do prekoračenja planiranih iznosa i to: putni troškovi (planirano 4.000 KM utrošeno 8.730,56 KM) troškovi reprezentacije nisu planirani, a utrošeno je 9.622,20 KM, troškovi stručnih usluga ostvareni su u iznosu od 56.169,28 KM, a na poziciji ostale stručne usluge planirano je 15.000 KM.

Utvrdili smo da su vršene isplate naknada članovima komisije odgovorne ispred Ministarstva za poslove «izrade planersko – studijske dokumentacije za autoput na Koridoru Vc» u iznosu od po 300 KM, a da prethodno nije pribavljeno pisano obrazloženje prijedloga koordinатора za rad Komisije kako je to predviđeno Odlukom o formiranju te komisije.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu da u buduće prilikom planiranja budžeta za programe posebnih namjena sačini takve planove potrebnih sredstava, koji će odgovarati stvarnim potrebama za realizaciju operativnih ciljeva tih programa, kako bi se otklonila ovakva odstupanja između planiranih i stvarno potrebnih sredstava neophodnih za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom smo utvrdili da se u Ministarstvu prilikom nabavki iz sredstava predviđenih navedenim programima nisu pridržavali propisa koji uređuju oblast nabavki i to: prilikom izbora dobavljača «Arka pres» iz Sarajeva za štampanje reprezentativnog materijala u ukupnoj vrijednosti od 16.507 KM; izbor dobavljača «CO Famus Comerc» za nabavku opreme - uredskog namještaja u ukupnom iznosu od 3.535,60 KM.

Ministarstvo ima obavezu da u svom poslovanju primjenjuje sve propise koji uređuju kompletno poslovanje te institucije, što podrazumijeva i propise koji regulišu postupke nabavki. Ured za reviziju je u ovom izvještaju pod tačkom 4.4. skrenuo pažnju na ovaj propust i dao preporuke za otklanjanje istog.

4.7 Informacioni sistem

Organizaciona kontrola

Ministarstvo nema uspostavljen integralni informacioni sistem sa centralizovanom i organizovanom kontrolom. Nije kreirana strategija razvoja informacionog sistema koja bi trebala biti u skladu s razvojnim potrebama institucije.

Ministarstvo bi trebalo kreirati razvojnu strategiju informacionog sistema koja bi trebala obuhvatiti sve sadašnje i buduće potrebe institucije, definisati funkcije informacionog sistema koje će fleksibilno i dinamički zadovoljavati potrebe radnih procesa, dati prijedloge povezivanja i integracije postojećih informacionih podsistema u jedinstven integrisan informacioni sistem. Također u sklopu razvojne strategije, nakon izvršene klasifikacije podataka potrebno je definisati sistem autorizacije pristupa resursima informacionog sistema sa korisnicima kategorisanim po različitim pravima pristupa pojedinim grupama podataka.

Revizijom je utvrđeno da u budžetu za 2004. godinu nisu planirana sredstva za nabavku informatičke opreme. Ured za reviziju je mišljenja da nije moguće napraviti adekvatan informacioni sistem koji će zadovoljiti potrebe institucije bez izdvajanja finansijskih sredstava za tu namjenu. S obzirom da je u nadležnosti ovog Ministarstva kreiranje i razvoj informacionog društva i uvođenje «elektronske vlade», ono bi trebalo biti primjer drugim ministarstvima po pitanju organizovanog i sistematskog uvođenja informacionih tehnologija u poslovanje.

Ured za reviziju preporučuje adekvatno godišnje planiranje i raspoređivanje finansijskih sredstava u svrhu uspostave i razvoja informacionog sistema.

Strategija razvoja informacionog društva je donesena od strane Vijeća ministara BiH sa dinamičkim planom prioriteta i projekata koji se trebaju realizovati. Ministarstvo predstavlja ključnu instituciju za provođenje ove strategije. Međutim, revizija je mišljenja da ne postoje jasno definisane obaveze i koraci u samom Ministarstvu koje definišu obaveze i odgovornosti ovog Ministarstva po pitanju realizacije ovog projekta. Ovo potkrepljujemo činjenicama da u Sektoru za komunikacije i informatizaciju nije kreiran ni jedan dokument koji se tiče ove strategije, u smislu izvještavanja i koordinirajućih aktivnosti, niti je rukovodilac Sektora za komunikacije i informatizaciju upoznat sa stanjem projekta i narednim koracima.

Rukovodstvo Ministarstva bi trebalo jasnije definisati svoju ulogu u projektu razvoja informacionog društva i o tome upoznati osoblje koje je po opisu posla zaduženo za tu oblast sa jasno definisanim sistemom izvještavanja.

Sigurnost sistema

Računari su povezani u lokalnu mrežu bez servera što ograničava kontrolne funkcije i efikasnost rada informacionog sistema u mrežnom okruženju. Također, računarske mreže su povezane na Internet na neadekvatan način bez sigurnosnih zaštita sistema. Rezervne kopije podataka se ne prave na centralnom serveru na organizovan i sistematičan način.

Ministarstvo bi trebalo osigurati sve tehničke preduslove adekvatnog povezivanja postojećih lokalnih mreža koje rade bez servera i spojene su na neadekvatan način na Internet, kao i opremu za pravljenje rezervnih kopija podataka.

5. KORESPONDENCIJA

Ministarstvu je, dana 14.06.2005. godine, uručen Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji za 2004. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i očitovanja na nalaz revizije.

Ministarstvo je naknadno, izvan ostavljenog roka od 10 dana (04.07.2005. godine) dostavilo Izjašnjenje na Izvještaj revizije. U Izjašnjenju na Izvještaj revizije nisu navedeni novi dokazi koje revizija nije imala na uvidu prilikom sačinjavanja Izvještaja i izražavanja mišljenja o izvršenoj reviziji.

Izvještaj za Parlamentarnu skupštinu BiH predstavlja Izvještaj dostavljen klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja.

6. REZIME

Revidiranjem poslovanja Ministarstva za 2004. godinu utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka u dijelu koji se odnosi na:

- Slabosti sistema internih kontrola koje se odnose na uspostavu nadzora nad radom Komisije za izdavanje CEMT dozvola (tačka 4.1. Izvještaja);
- Nije izvršena popuna upražnjenih radnih mjesta predviđenih usvojenim budžetom za 2004. godinu, a za koja su planirana sredstva u budžetu (tačka 4.1. Izvještaja);
- Planiranje budžeta nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja Ministarstva (tačka 4.2. Izvještaja);
- Nedostaju određena pravila i procedure kojima se reguliše kontrola i odobravanje unosa podataka u ISFU sistem (tačka 4.2. Izvještaja);
- Nisu usvojena određena pravila kojima se ograničava pojedinačno pravo i visina na stvaranje određenih troškova (tačka 4.3. Izvještaja);
- Isplata stimulacija na plaće izvršena je bez utvrđenih kriterijuma o dodjeli istih (tačka 4.3. Izvještaja);
- U svim slučajevima nije postupano u skladu sa propisima koji definišu nabavke roba i sluga i ustupanje radova (tačka 4.4. i 4.6. Izvještaja);
- U Ministarstvu nije izvršen sveobuhvatan popis sredstava i izvora sredstava (tačka 4.5. Izvještaja);

- Ministarstvo nije jasno definisalo projekte posebne namjene, niti se pridržavalo usvojene strukturu rashoda za navedene projekte (tačka 4.6. Izvještaja);
- Nisu usvojena pravila o zaštiti i kontroli podataka u IT sistemu (tačka 4.7. Izvještaja);
- U Ministarstvu nije uspostavljen integralni informacioni sistem, niti su u Ministarstvu jasno definisali svoju ulogu u projektu razvoja informatičkog društva. Nisu usvojena pravila o zaštiti i kontroli podataka u IT sistemu (tačka 4.7. Izvještaja).

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Samir Mušović

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Dragan Kulina